Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XIX
Nr. 923
Vineri 1 dec. 1967
4 pag 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Delegația României la Conferința miniștrilor învățământului s-a înapoiat în țară

Săptămîna trecută a continuat la Viena Conferința miniștrilor învățământului din țările europene membre ale UNESCO, la care Republica Socialistă România a fost reprezentată de o delegație condusă de acad. Ștefan Bălan.

În ședința din 23 noiembrie conferința a dezbătut problema accesului la învățămîntul superior, din punctul de vedere al nevoilor actuale și cele previzibile ale dezvoltării colectivității.

Lucrările conferinței s-au încheiat în seara zilei de 25 noiembrie. Au fost adoptate în unanimitate raportul final, concluziile și recomandările adresate statelor membre ale UNESCO. Acestea preconizează o serie de măsuri menite să îmbunătățească și să perfecționeze accesul tineretului în instituțiile de învățămînt superior. Totodată, au fost formulate recomandările adresate UNESCO pentru dezvoltarea programului de cooperare europeană în domeniul învățămîntului.

În timpul șederii la Viena, acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului din Republica Socialistă România, a vizitat o serie de instituții de învățămînt și de cercetare științifică. Cu prilejul vizitei la Universitate și la Politehnica din Viena acad. Ștefan Bălan a fost primit de rectorii celor două institute, prof. dr. F. Schwind și prof. R. Inzinger, cu care a avut convorbiri amicale privind organizarea învățămîntului superior, planurile și metodele cursurilor, metodele pedagogice. Ministrul învățămîntului din Republica Socialistă România, a vizitat de asemenea, Agenția Internațională pentru Energia Atomică (A.I.E.A.), unde a fost primit de directorul agenției, S. Ekland, cu care a avut o convorbire cordială despre relațiile între instituțiile de cercetare specializată din țara noastră și A.I.E.A.

Luni, 27 noiembrie, delegația Republicii Socialiste România care a participat la Conferința miniștrilor învățămîntului din țările membre ale UNESCO s-a înapoiat în țară.

Centenarul Liceului „Vasile Alecsandri"

Cu o sută de ani în urmă, la 26 noiembrie 1867, din inițiativa unui grup de patrioți, în frunte cu cărturarul V. A. Urechia, a luat ființă Liceul „V. Alecsandri" din Galați, care și-au sărbătorit recent centenarul. Manifestările jubiliare s-au deschis cu o sesiune de comunicări științifice, organizată în colaborare cu filialele locale ale societăților de științe istorice, filologice și matematice. La adunarea solemnă, care a avut loc în sala Teatrului de stat, au evocat unele momente din trecutul școlii prof. Costache Mihai, directorul liceului centenar, Ion Tohăneanu, fost profesor și director al liceului, Constantin Drimbă, membru corespondent al Academiei, fost elev al liceului. Au adus mesaje de salut Mihai Nicolae, președintele Sfatului popular regional Galați, Eugen Blideanu, director general în Ministerul Învățămîntului.

Cu prilejul centenarului, colectivul de cadre didactice și elevi ai liceului „Vasile Alecsandri din Galați au trimis Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., o telegramă de mulțumire pentru condițiile create desfășurării învățămîntului.

Simpozion la Lugoj

În zilele de 25 și 26 noiembrie, Societatea de științe istorice și filologice a organizat la Lugoj un simpozion cu tema „Contribuția școlii de cultură generală la educarea elevilor în spiritul umanismului socialist", la care au participat cadre didactice din mai multe orașe ale țării. În cadrul simpozionului conf. univ. Zoe Dumitrescu Bușulenga a prezentat expunerea „Umanismul european și umanismul popular românesc — trepte spre umanismul socialist", iar conf. univ. Vasile Bunescu a vorbit despre „Umanismul contemporan — umanism socialist". Au fost prezentate, de asemenea, o serie de comunicări bogate în idei, oglindind o experiență valoroasă și conținînd propuneri interesante.

În dezbatere

DOCUMENTELE PLENAREI COMITETULUI CENTRAL AL P. C. R.

din 5-6 octombrie 1967

Condiții favorabile pentru îmbunătățirea organizării învățămîntului

Măsurile preconizate de Plenara C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie 1967 cu privire la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a României și sistematizarea localităților rurale oglindesc clar politica înțeleaptă a partidului nostru în direcția valorificării unor forme tradiționale într-un conținut nou, în raport cu etapa actuală de dezvoltare a țării.

De organizarea administrativ-teritorială se leagă și importanta problemă a rețelei învățămîntului. În raionul Gherla, existența multor sate și cătune izolate, cu o populație redusă, a permis menținerea unui număr mare de școli generale care au numai clasele I-IV și dintre care la multe se lucrează în condițiile predării simultane la două, trei și chiar patru clase, bineînțeles cu un număr de elevi foarte redus — în unele cazuri chiar sub 10. În astfel de condiții, firește, nu se poate vorbi de modernizarea procesului instructiv-educativ, iar rezultatele obținute în majoritatea cazurilor sînt sub nivelul cerințelor căci, pe lîngă faptul că asemenea unități școlare n-au o bază didactico-materială corespunzătoare, ele sînt încadrate de multe ori cu cadre didactice necalificate.

În condițiile sistematizării localităților rurale se va ajunge la organizarea unor școli generale puternice și ca efective de elevi, și ca dotare didactico-materială și, desigur, ca încadrare. Este ușor de înțeles că toate acestea vor influența cît se poate de favorabil asupra nivelului predării.

Ar propune ca școlile generale — a căror durată va crește, după cum știm, într-un viitor apropiat — să funcționeze numai în centrele de comune, pentru copiii din satele izolate înființîndu-se internate care să se întrețină cu contribuția cetățenilor și din bursele de școlarizare. Într-o astfel de organizare școlile vor putea fi încadrate cu profesori calificați, care să predea numai în specialitate. Deoarece în prezent finanțarea activității școlare se desfășoară greoi, de multe ori organele administrative locale folosind neeficient unele fonduri, propun ca bugetele școlilor să fie gospodărite de directorii acestora, care să aibă calitatea de ordonatori de credite. Propun de asemenea ca la nivelul viitoarelor consilii județene să funcționeze inspectorate școlare județene care să aibă atribuții de planificare, să se ocupe de organizarea rețelei preșcolare și școlare din județ, de finanțarea acesteia, de selecționarea, promovarea, numirea și eliberarea cadrelor didactice, precum și de organizarea perfecționării lor.

GHEORGHE STANCU
vicepreședinte al Comitetului executiv al Sfatului popular raional Gherla

Pregătirea cadrelor — o sarcină primordială

Documentele Plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 5—6 oct. 1967 sînt o puternică ilustrare a concepției științifice, profund creatoare pe care se întemeiază politica partidului nostru de rezolvare a principalelor probleme ridicate de desăvîrșirea construcției socialiste.

Nouă, celor care muncim în învățămînt, proiectul de Directive ne pune în față sarcini deosebit de importante în ceea ce privește instruirea și educarea tineretului. Instituțiile de învățămînt sînt chemate să dea economiei și culturii noastre, în viitorii ani, sute și mii de cadre. Or, munca de pregătire a acestor cadre este încă frînată de o serie de neajunsuri — de la slaba pregătire profesională a unor învățători sau profesori la manifestări de formalism în muncă, de la existența unor paralelisme între diferitele organe de conducere la birocratismul bine proptit în jilț. Aș dori să mă opresc, în cele ce urmează, doar la un singur aspect — modul de pregătire a cadrelor didactice.

Socotesc necesar să se mențină și chiar să se întărească practica pedagogică efectivă în anii de facultate. Nu văd cum ar putea un tînăr profesor să predea lecții corespunzătoare dacă în anii de facultate el nu este pus niciodată în situația de a face acest lucru. Nici un argument plauzibil nu poate sta în picioare, după părerea mea, pentru justificarea pregătirii pe jumătate — exclusiv teoretice — a viitorilor profesori. În schimb, toate pledează pentru efectuarea practicii pedagogice efective — și nu numai de observație — în anii de facultate, cu condiția ca ea să fie organizată corespunzător. Poate, chiar, că predarea unei lecții practice ar trebui să fie una din probele examenului de stat.

Ar fi unele lucruri de spus și în legătură cu pregătirea viitorilor învățători. Cred că ar fi cazul să se treacă la mărirea planului de școlarizare al școlilor pedagogice, conform cu dinamica creșterii populației școlare în clasele de vîrstă mică. Iar pentru a stimula pregătirea în continuare a învățătorilor ar fi bine ca celor care absolvă o facultate și continuă să predea la clasele I—IV să li se asigure o salarizare corespunzătoare studiilor ce le au. Aceasta ar determina o afluență masivă a învățătorilor spre cursurile fără frecvență ale învățămîntului superior, o ridicare considerabilă a pregătirii lor profesionale și, implicit, o îmbunătățire substanțială a nivelului de instruire și educare în primele clase ale școlii generale. Este ușor de apreciat efectul pozitiv pe care l-ar avea o astfel de îmbunătățire asupra nivelului general de pregătire a tineretului școlar, asupra nivelului de cultură al întregului popor.

Cred că adoptarea unor măsuri eficiente privind pregătirea cadrelor didactice — profesori și învățători — ar contribui simțitor la ridicarea nivelului învățămîntului nostru, corespunzător cu noile sarcini ce-i revin.

P. BUCȘA
directorul Liceului nr. 1 Cluj

Prof. V. Teodorescu, director adjunct la Liceul nr. 27 din București: **Propun să se constituie o centrală pentru coordonarea fabricării materialului didactic, care, în momentul de față, se realizează atît la I.M.D. cît și la alte întreprinderi. S-ar crea astfel condiții pentru o producție modernă și s-ar reduce consumul de materiale și prețul de cost.**

Prof. V. Roman, vicepreședinte al Sfatului popular al raionului Rm. Vîlcea: **Prin înființarea județelor se creează posibilitatea ca legătura dintre organele de învățămînt și minister să se realizeze direct și să fie, deci, mult mai eficientă. Cred că ar fi bine să se organizeze în acest scop un dispecerat, care ar asigura operativitatea necesară. Aceasta ar putea duce la înlăturarea pierderilor de timp, a deplasărilor neeconomicoase, a excesului de corespondență, ceea ce ar determina economii de milioane de lei.**

Inv. Ion Vameșu, directorul Școlii generale din satul Romani, raionul Horezu: **Propun să se standardizeze formularistica folosită în învățămînt și să se înlăture excesul de informări, dări de seamă, procese verbale și referate care se cer în prezent școlilor și care, uneori, nici măcar nu sînt citite de organele ce le solicită.**

Despre bunul gust

ADRIAN PĂUNESCU

Ne vom strădui să limpezim, în acest colț de pagină, pe măsura puterilor noastre, cîteva din chestiunile care țin și de învățămînt și de artă, cîteva interferențe ale educației și emoției artistice.

Chestiunea esențială, de prim rang, a convertirii copiilor și adolescenților la literatură este dezvoltarea bunului-gust. Nu vom defini aici bunul-gust, ci vom încerca să sugerăm relația de strînsă amiciție, de cordialitate chiar, care există între bunul-gust și poezie și artă în general. Faptul că la 8—9 ani spiritul nostru se formează în funcție de o poezie sau alta nu ne este indiferent astăzi, cînd avem — sau trebuie să avem — o concepție estetică, un gust bine stabilit, principii estetice. Lesne de observat, salcîmii copilăriei noastre sînt reperul nostru mental pentru oricare arhitectură modernă intilnită la maturitate. Lesne de observat, noi înțelegem, prin ideea de cerc, cercul de ciment al fîntînii din care în copilărie am băut apă. Lesne de observat, singurul perfect triunghi al vieții noastre este cel format de păsările călătoare, în toamnele copilăriei.

La fel — pentru poezie. Noi vom înțelege, în general, prin poezie, ceea ce am învățat să înțelegem atunci cînd simțirea noastră era totalmente pură, cînd ochii noștri luau cunoștință, pentru prima oară, de felul cum o armată de litere consună cu poezia. Noi sîntem în fond ca acei copaci bătrîni în care un ochi atent poate recunoaște, dincolo de straturile groase de coajă, existența unui cui bătut acolo în copilăria copacului, un cui pe care, toată viața, arborele îl respectă și-l învăluie, ca pe o inimă.

Din dificultatea formării în copilărie și în adolescență a bunului-gust provine și dificultatea opțiunii educatorilor pentru hrana ce trebuie dată spiritului proaspăt. Dacă noi vom obișnui copiii cu lene intelectuală, firește la proporțiile primei vîrste, ei vor primi aproape totdeauna arta cu comoditate, fără curaj, așa, ca să fie...

Bunul-gust este obiectul de bază al școlii românești din totdeauna. Cei mai buni profesori ai școlii noastre au avut ca primă specialitate bunul-gust. *Titu Maiorescu era profesor de bun-gust. Mihail Dragomirescu era profesor de bun-gust. Eugen Lovinescu era profesor de bun-gust. George Călinescu era profesor de bun-gust. Acești profesori și ceilalți, nenumărați, au predat generațiilor succesive lecții extraordinare ale bunului-gust.*

Senzația că școlarul de azi se va afla, mîine, singur, în fața unei opere de artă, trebuie să domine ființa oricărui profesor de literatură. *E puțină frică, puțină îndoială, multă speranță, enorm de multă muncă, în această senzație, și noi cu toții, pentru că am fost odată elevi, știm că lumea va fi măsurată de spiritul nostru cu etalonul primilor învățători și profesori. Dar în acest cîntar subtil în care se adună experiența deceniilor de viață, sensul e limpede:* tendința spre un cît mai bun gust. *Firește, pentru asta nu se pot emite legi. Nu putem hotărî noi, aici, că trebuie să-i învățăm pe școlari bunul-gust lăsînd în totală indiferență faptul dacă noi sîntem sau nu înzestrați cu bun-gust. Axiomatic — bunul-gust poate fi predat didactic, cu condiția ca el să existe în profesor, în structura lui intelectuală, în mod natural (cu educația de rigoare).*

Una din chestiunile care cititorilor li se par confuze este problema versului liber-alb. Poate și pentru că în școală prea puțini profesori au explicat elevilor că versul liber-alb este, în unele literaturi, premergător versului rimat și rimat, așa încît vers clasic, acolo, înseamnă de fapt versul liber și versul alb. Personal tubesc armonia și consider că ritmul și rima nu pot fi abolite de dragul așa-zisei modernități. Cînd ființa poeziei o cere, ele pot însă dispare cum pot să și apară. Nenorocirea este alta. Generații întregi trăiesc cu convingerea că versul liber-alb nu este poezie. Și asta, din pricina comodității cu care în manualele școlare este prezentă numai poezia rimată și ritmată, de parcă una dintre cele mai frumoase poezii ale literaturii române, „Odă în metru antic", de Mihail Eminescu, ar avea rimă. Se uită că Lucian Blaga, Ion Vinea, Vasile Voiculescu, Miron Radu Paraschivescu, Eugen Jebeleanu, Geo Dumitrescu sînt autorii unor poeme tulburătoare, fără interes pentru rimă sau ritm. *Ar trebui poate încercată răspîndirea și a acestui tip de poezie în școli, acolo unde se formează bunul-gust.*

Sînt multe de spus, împrejurări ulterioare ne vor ajuta să limpezim cîteva probleme, care ni se par importante, pentru formarea în continuare la noile generații a bunului-gust, instrument subtil, plin de satisfacții cu care lumea poate fi cunoscută.

O SUGESTIE PENTRU I.M.D.

Se știe că o problemă dintre cele mai dificile pe care le are de soluționat învățămîntul în condițiile acumulării atît de rapide a cunoștințelor științifice este aceea de a le cuprinde fără a crește proporțional numărul orelor de studiu. Desigur, frontul pe care trebuie acționat este acela al modernizării mijloacelor de instruire.

Un loc foarte important îl ocupă, între aceste mijloace, materialul didactic. Dacă profesorul are la îndemînă un material didactic adecvat, el poate realiza fără consum mare de timp o însușire profundă de către elevi a esențialului. S-a întreprins oare tot ce era posibil pentru ca școlile să dispună de un asemenea material solicitat de condițiile actuale ale învățămîntului?

Un fragment de istorie

Cînd, încă în evul mediu, monocordul folosit în predarea muzicii — una dintre cele patru „arte reale" din școlile numite „Quadrivium" — a intrat în uz pentru a sprijini înțelegerea unei noțiuni din acustică, fizica a făcut primul pas spre dotarea procesului de învățămînt cu materiale exemplificative dezvoltate din materialele de uz curent în tehnică sau în viața cotidiană. O dată început, acest proces s-a amplificat mereu, incluzînd în rîndul materialelor exemplificative noi și noi piese: firul cu plumb și nivela cu apă, șurubul lui Arhimede și balanța hidrostatică, scripeții și emisferele din Magdeburg. Aparatul fix — modelul pe care se demonstrează — și-a încetățenit prezența în ora de fizică.

Mult mai tîrziu, spre sfîrșitul primei jumătăți a secolului trecut, s-a ivit o idee nouă: de ce să nu se folosească, pe lîngă aparatele demonstrative fixe, și aparate care abia urmează să fie asamblate? Construite din părți mobile, montabile și detașabile, solicitînd și cunoștințe de montare, acestea din urmă aduceau, prin structura și natura lor, un element cu totul nou. Spre deosebire de frații săi de rafi — care, rigizi, serveau o dată sau de două ori pe an la susținerea unei lecții — aparatul realizat din piese asamblabile putea ilustra mai multe lecții, transformînd o parte a orei de fizică într-o activă experimentare.

A trecut, de atunci, peste un veac. Principiul construirii materialului didactic din piese asamblabile și-a cîștigat mereu aderenți. Unii, însă, au continuat să-l ignoreze — și continuă pînă azi. Trebuie spus că, din păcate, printre ei se numără și specialiștii de la Întreprinderea de material didactic din București. Într-adevăr, I.M.D.-ul este și azi un partizan necondiționat al principiului aparatului complex gata fabricat. El produce pentru școlile generale aparate și dispozitive fixe. Cîntarul zecimal, aparatul pentru demonstrarea legii a II-a a mecanicii, aparatul pentru demonstrarea legii a III-a a mecanicii, aparatul pentru compunerea momentelor forțelor, pendulul lui Maxwel, pirometrul cu cadran, sonometrul, bancul optic, discul Hartl, trusa cu patru sau șase planșete pentru experiențe de electricitate, aparatul pentru determinarea rezistenței electrice la unii conductori metalici, puntea cu fir, aparatul pentru demonstrarea acțiunii cîmpului magnetic asupra curentului electric, bobinele pentru demonstrarea inducției electromagnetice, solenoidul, aparatul pentru demonstrarea efectului caloric al curentului electric, electromagnetul, transformatorul școlar, electromotorul, telegraful Morse, soneria electrică, telefonul didactic și cîte altele au intrat, ca niște creații consacrate, în zestrea laboratoarelor școlare.

Disecție și calcul

Cum arată „pe dinăuntru" aceste aparate fixe? De fapt, nici nu e nevoie să punem mîna pe șurubelniță pentru a descoperi că multe din ele au piese comune și se bazează pe construcții asemănătoare. Numai că, din nu se știe ce motive, dimensiunile pieselor

D. TODERICIU

(Continuare în pag. 3-a)

Sugestia este, după cum se vede în imagine, realizabilă.

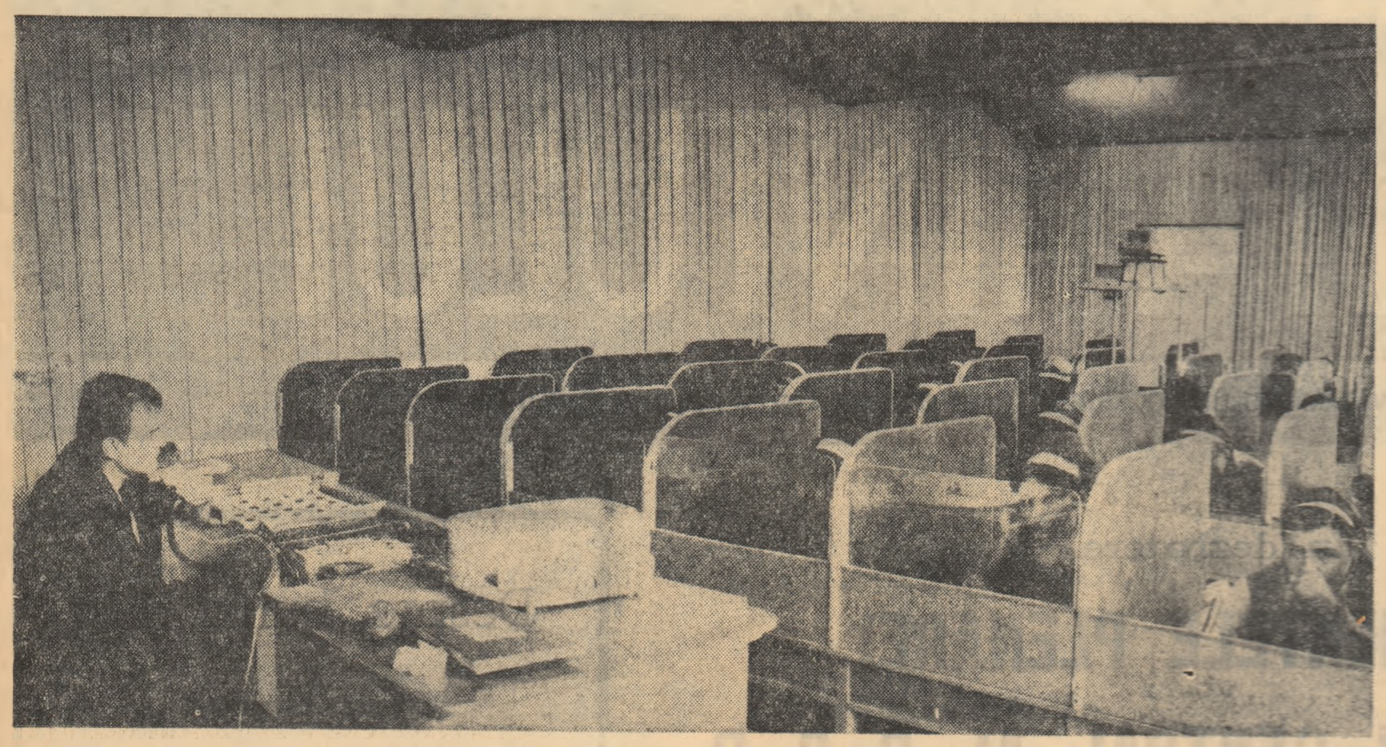

Lecție în cabinetul de limbi străine al Liceului nr. 3 din Baia Mare

TREI ETAPE OBLIGATORII
în studiul limbilor străine

Se poate constata cu ușurință că tot ceea ce se învață în procesul însușirii orale și scrise a unei limbi trece prin filiera pronunțării (ceea ce scriem, chiar dacă nu citim cu glas tare, pronunțăm în gînd). Cu atît mai mult atunci cînd este vorba de o limbă străină, pronunțarea are un rol deosebit de important în prezentarea conținutului de idei și în recepționarea lui de către auditori.

Se știe că în general în copilărie se învață cu mai multă ușurință și acuratețe o limbă străină decît mai tîrziu. Cauza principală nu o constituie receptivitatea memoriei copiilor, ci pe de o parte capacitatea lor sporită de a imita, iar pe de altă parte, faptul că deprinderile articulatorii de limbă maternă nu le sînt fixate pe deplin și astfel ele nu constituie o frînă în calea însușirii noilor deprinderi articulatorii. De aceea la această vîrstă însușirea pronunțării corecte a unei limbi străine nu pretinde decît puține explicații teoretice și referiri la limba maternă. Rolul principal îl au modul de vorbire a profesorului și exercițiile imitative orale frecvente. Prin imitație elevii devin o oglindă a modelului, fapt care se verifică mai tîrziu (e interesant cum la universitate, în anul I, poți să afli în modul de pronunțare al studenților în limba străină calitățile sau lipsurile pronunțării foștilor lor profesori).

La adolescenți însușirea corectă a pronunțării unei limbi străine este o problemă mult mai complexă și necesită o atenție sporită. În cazul acestora, procedeul imitației necontrolate a pronunțării profesorului trebuie înlocuit prin procedeul imitației rezultate pe calea însușirii conștiente a noilor deprinderi articulatorii. La această vîrstă slăbește capacitatea de a imita în schimb elevul este deprins să judece și să explice fenomenele pe care le studiază. Totodată, deprinderile articulatorii de limbă maternă îi sînt profund întipărite și de aceea el raportează necontenit, fără să-și dea seama, sunetele, intonația și ritmul limbii străine la cele ale limbii materne și le percepe pe primele inexact, prin prisma celorlalte. Rezultă că în această perioadă imitația de calitate nu se mai poate obține doar prin metode auditive. Unii socotesc că prin simpla ascultare repetată a imprimărilor la magnetofon sau pe plăci se poate reuși o imitare corectă. Dacă ar fi așa, atunci n-ar mai exista cazurile frecvente ale străinilor stabiliți în diferite țări, care, după zeci de ani, continuă să mai aibă numeroase greșeli de pronunțare în limbile țărilor respective.

În procesul însușirii pronunțării corecte a limbii străine adolescentul trebuie să treacă, după părerea noastră, prin trei etape de studiu obligatorii : mai întîi să învețe să audă diferențele dintre fiecare din sunetele ale limbii respective, precum și diferențele dintre acestea și sunetele corespunzătoare din limba maternă. Apoi trebuie să învețe noile deprinderi articulatorii pe calea cunoașterii, măcar în linii mari, a particularităților acustico-fiziologice ale acelor sunete și, pe cît posibil, de asemenea în comparație cu limba maternă. Abia după trecerea cu succes a primelor două etape imitarea celor înregistrate pe cale auditivă dă rezultatele dorite și imprimările la magnetofon, cu „pronunțarea model" sînt într-adevăr deosebit de utile.

În primele două faze de studiu profesorul trebuie să înlăture (atît prin explicații teoretice cît și prin exerciții practice de prezentare comparativă) părerea greșită că limba străină cuprinde, cu unele excepții, aceleași sunete ca și limba maternă, întrucît această părere prejudiciază considerabil însușirea efectivă a limbii străine. De altfel, din practica predării limbii engleze am constatat că ceea ce este mai greu pentru tineri în procesul însușirii corecte a sunetelor acestei limbi nu este, adesea, învățarea sunetelor care nu au corespondente în limba maternă, ci tocmai învățarea acelor sunete care la prima vedere par identice, fiind comune amblor limbi. Or, sunetele respective se pronunță cu totul altfel. În cuvîntul englezesc tin (cositor), de exemplu, toate cele trei sunete au corespondente în limba română. Comparîndu-le, însă, constatăm că toate se deosebesc : (t) englezesc este o oclusivă alveolară surdă, aspirată, iar (t) românesc, o oclusivă dentală surdă, neaspirată ; (i) englezesc este o vocală semi-închisă, anterioară-centrală, cu durată scurtă, iar (i) românesc, o vocală închisă, anterioară, cu durată mijlocie ; (n) englezesc este o sonantă nazală alveolară, iar (n) românesc, o sonantă nazală dentală. Procedînd în cuvîntul de mai sus, la înlocuirea primului sunet englezesc cu cel românesc se facilitează înlocuirea celui de al doilea (după un (t) dental este mai ușor să pronunți o vocală anterioară închisă, decît una anterioară-centrală, semi-închisă), ori substituirea celui de al doilea facilitează substituirea celui de al treilea (după o vocală anterioară e mai ușor să pronunți un (n) dental decît unul alveolar). Aceste înlocuiri mai mult englezesc cu corespondentul său românesc prejudiciază exprimarea corectă a sunetului ; de exemplu, înlocuirea vocalelor engleze (i) și (i:) din fill — pîslă și feel — pămînt cu (i) românesc obligă pe ascultător să recurgă la sensul întregii propoziții pentru a înțelege despre care dintre cele două cuvinte este vorba.

În cursul primelor faze de studiu — cînd elevul adolescent își dezvoltă treptat capacitatea de a percepe particularitățile specifice sunetelor limbii străine și învață caracteristicile articulatorii ale acelor sunete — sînt utile procedeele care îi dovedesc în mod practic că sunetele limbii studiate, ca și intonația și ritmul, diferă de cele din limba maternă. În acest sens amintim cîteva procedeu pe care noi l-am folosit cu rezultate bune în predarea limbii engleze. El constă în prezentarea în contrast a două texte imprimate pe bandă de magnetofon. Primul este un text românesc citit cu pronunțare englezească de către un englez (dispunem de un asemenea text citit de un profesor londonez), iar celălalt, un text englezesc citit cu pronunțare românească de către un român (ambele texte pot fi găsite, la nevoie, și de către profesorul român care predă engleza, dacă este un fonetician). Textele sînt prezentate și în scris, în ortografia curentă și în transcrierea fonetică, în cursul audierii lor subliniem insistențele de sunete, explicînd în ce constau greșelile. Apoi procedeu îi ajută pe elevi atît să percepă corect sunetele celor două limbi, în contrast, cît și să reliefeze trăsăturile acustico-fiziologice învățate în lecțiile precedente.

Comparația cu limba maternă se dovedește utilă în multe procedee din primele faze de studiu, cu condiția să fie corectă. O comparație bună, însă, nu se poate baza decît pe descrierea suficient detaliată a sunetelor celor două limbi. Or, în prezent încă nu dispunem de o fonetică descriptivă detaliată a limbii române (partea de fonetică din volumul I al Gramaticii limbii române, ed. I, 1954, este cu totul insuficientă). Din această cauză mulți profesori de limbi străine, deși sînt convinși de necesitatea comparației, renunță la ea considerînd pe drept cuvînt că este hazardat să improvizezi o descriere a sunetelor limbii române fără să te bazezi pe studii documentate de fonetică românească. Rezultatul acestei situații este că atunci cînd se fac referiri la sunetele limbii române în cărți și manualele scoase de limbi străine ele diferă de la autor la autor în ceea ce privește toate sunetele. În dosarul se insistă mai mult asupra asemănărilor dintre sunetele celor două limbi comparate, în detrimentul deosebirilor.

Considerăm că aprofundarea caracteristicilor pronunțării limbilor străine predate în liceu trebuie să constituie o preocupare de bază în stadiul modern al acestor limbi. Aspectele prezentate de noi, departe de a fi epuizat subiectul, sînt menite să atragă atenția asupra acestor probleme importante.

Asistent univ. **ANA TATARU**
Universitatea „Babeș-Bolyai" — Cluj

ȘTIRI

Petroșeniul este vizitat, în aceste săptămîni, de numeroase grupuri de pionieri și școlari, din toate școlile de pe Valea Jiului, însoțiți de comandanții lor. Orașul îi atrage nu numai pentru pitorescul său, ci și pentru interesantul Muzeu al Mineritului, cea mai nouă instituție de cultură a orașului. Aici elevii pot urmări, pe baza schițelor, a desenelor, a fotografiilor și a obiectelor expuse, tehnica minieră de-a lungul anilor, evoluția exploatării cărbunelui. În același timp muzeul oferă elevilor posibilitatea de a cunoaște lupta pe care au dus-o minerii Văii Jiului pentru o viață mai bună, izbînzile lor de astăzi.

◆

De curînd, în comuna Bugiulești din raionul Oltețu s-a deschis un șantier arheologic. Se fac cercetări cu privire la apariția omului pe pămînt. Numai la cîteva zile de la deschidere, șantierul a început să fie vizitat de numeroși elevi. Împreună cu profesorii de istorie, aceștia și-au propus să descopere și ei diferite piese arheologice. Pînă acum, în expedițiile făcute, școlarii au găsit numeroase piese — fragmente de oase ale unor animale din era terțiară, obiecte de ceramică, arme — datînd din diferite epoci.

◆

Pionierii Școlii generale nr. 3 din Pitești au desfășurat o activitate deosebit de antrenantă și instructivă în vederea concursului spectacol pe tema „Cea mai frumoasă tradiție" care a avut loc de curînd. La acest concurs ei s-au prezentat cu numeroase cîntece, versuri, povestiri, dansuri, care vorbesc despre tradițiile, despre frumusețea obiceiurilor de pe meleagurile regiunii Argeș. Concursul acesta, la care toți participanții au dobîndit note mari, a antrenat un număr mare de pionieri

ÎNDRUMĂRI
CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA „SĂPTĂMÎNII PRIMĂVERII"

Pentru a îmbogăți conținutul activităților pionierești și a atrage școlarii în acțiunea de cunoaștere și ocrotire a naturii, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, împreună cu Ministerul Învățămîntului, instituie, începînd cu acest an școlar, „Săptămîna primăverii".

Potrivit structurii anului școlar, „Săptămîna primăverii" se poate organiza, în funcție de condițiile geografice și climaterice locale, fie în ultima săptămînă a trimestrului al doilea, fie în prima săptămînă a trimestrului al treilea.

Consiliile regionale ale Organizației pionierilor, împreună cu secțiile de învățămînt vor solicita sprijinul consiliilor regionale agricole, al uniunilor cooperativelor agricole de producție, al organelor silvice în stabilirea perioadei optime, precum și în asigurarea materialelor necesare pentru desfășurarea acestor acțiuni.

Unitățile și detașamentele de pionieri vor fi îndrumate să întreprindă acțiuni ca :

— participarea la lucrările de primăvară din grădina și livada școlii, în grădinile și livezile cooperativelor agricole de producție, ale gospodăriilor agricole de stat, în pepinierele ocoalelor silvice etc.

— îngrijirea spațiilor verzi din apropierea școlii și din cartier ;

— plantarea de puieți ;

— sădirea florilor ;

— curățirea și îngrijirea terenurilor școlare experimentale ;

— amenajarea straturilor și rondurilor de flori la mormintele eroilor.

Elevii din cl. I—II și pionierii din cl. III—IV, pe lîngă activitățile enumerate mai sus, vor amenaja cuiburi și căsuțe pentru păsări.

„Săptămîna primăverii" face parte din practica agricolă. În timpul desfășurării ei cursurile sînt suspendate.

În școlile de la orașe, care nu au prevăzut prin planurile de învățămînt practica agricolă, sau în școlile din mediul sătesc care au efectuat practica agricolă de două săptămîni la începutul anului școlar, se vor întreprinde acțiuni de îngrijire și întreținere a spațiilor verzi din jurul școlilor, de la monumentele eroilor, a parcurilor și terenurilor de joacă din cartiere, precum și excursii și vizite la monumente ale naturii, parcuri și rezervații naturale, grădini botanice și zoologice etc. Aceste acțiuni se vor desfășura fără suspendarea cursurilor.

Încheierea acțiunilor întreprinse în cadrul „Săptămînii primăverii" se va face prin organizarea unor serbări școlare, la care vor fi invitați reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai gospodăriilor agricole de stat și cooperativelor agricole de producție, ai ocoalelor silvice, părinți ș.a.

Manifestările ocazionate de „Săptămîna primăverii" vor fi astfel concepute, încît să contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor, la dezvoltarea sentimentelor de dragoste pentru natură ; să le formeze deprinderi de muncă fizică, de ocrotire și îngrijire a florilor, pomilor, pădurilor și spațiilor verzi, păsărilor și animalelor.

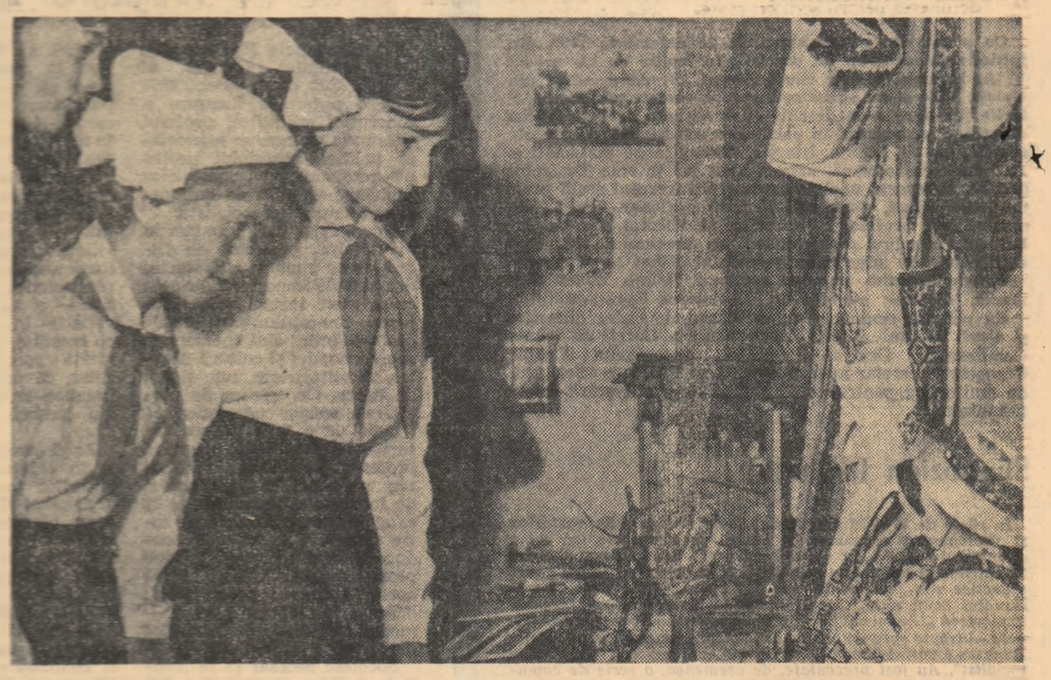

Creatori și vizitatori ; pionieri vizitînd o expoziție de lucrări artistice populare executate de colegii lor

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT LA DESEN

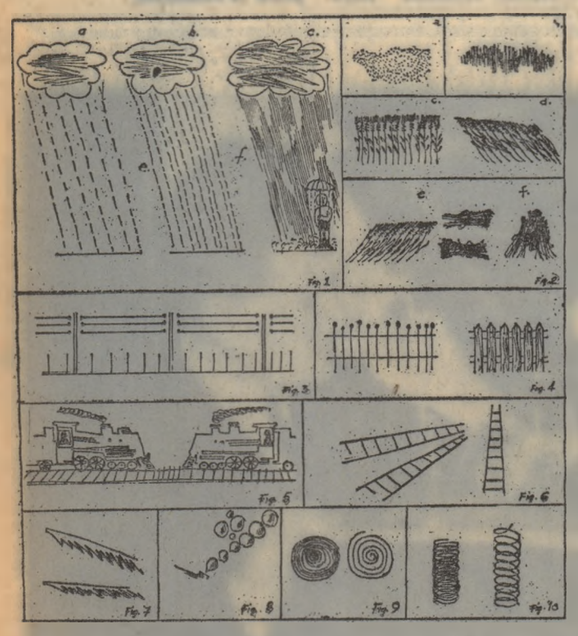

Prin concepția ei generală, noua programă de desen pentru clasele I—IV acordă prioritate, după cum se știe, desenului liber din imaginație și din memorie și nu desenului tematic, predominant în programele anterioare. Aceasta marchează, evident, un pas înainte în studiul disciplinelor estetice, atît pe planul conținutului cît și al didacticii.

Una dintre trăsăturile pozitive care diferențiază net programa actuală de cele anterioare este faptul că ea introduce, pentru fiecare clasă, o serie de exerciții de antrenament, precum și cunoștințe elementare despre artele plastice. Este firesc deci ca atenția cadrelor didactice să fie orientată asupra acestor aspecte.

Cerința de a se efectua exerciții de antrenament la desen a provocat o oarecare surprindere în rîndurile unor învățători, care socoteau că de antrenament nu se poate vorbi decît în domeniul sportului. Despre ce antrenament poate fi vorba la desen ? — se întrebau ei. Deducînd din efectuarea repetată a anumitor mișcări, antrenamentul la desen urmărește formarea unor deprinderi ale mîinii, respectiv a unor deprinderi motorii, pentru pregătirea în vederea trasării diferitelor linii necesare schițării rapide a unui obiect din natură, din imaginație, din memorie etc.

Este vorba în fapt de exerciții care durează circa 5—6 minute și care se execută numai cu mîna liberă, în caietele de desen și, prin rotație, la tablă (exercițiile la tablă reprezintă forma de lucru cea mai avantajoasă și mai folositoare, asigurînd cea mai bună poziție a corpului și posibilitatea de a mișca liber mîna în gesturi largi, în toate direcțiile). În acest an școlar, exercițiile de antrenament au un conținut special, ținînd seama de caracterul lor inedit în programă și de lipsa de pregătire a elevilor din clasele mai mari.

Cum se pot desfășura exercițiile de antrenament în clasa I ? Să luăm o temă simplă și care poate trezi interesul copiilor : „Plouă". După ce anunță tema lecției și cheamă la tablă trei elevi care urmează să deseneze simultan (tabla, ca și filele din caietul elevilor au fost împărțite corespunzător prin două linii verticale), învățătorul le cere copiilor să-și închipuie că pe cer se văd nori negri și groși și le propune să-i deseneze în partea de sus a tablei sau a caietului. Elevii desenează, în fiecare dintre cele trei compartimente, cîte o figură neregulată, reprezentînd norii (fig. 1 a, b, c). După ce toți elevii au terminat schițarea, învățătorul continuă „Acum a început să plouă. Să desenăm cum cad primii stropi". Elevul care se află în dreptul primei despărțituri a tablei și toți elevii din bănci desenează aceste prime picături, trasînd un șir de linii subțiri întrerupte, orientate pe verticală și care se opresc la linia pămîntului (fig. 1, d). „Ploaia pornește tot mai tare, cu picături mari — spune învățătorul. Desenați-o cum se vede acum". Elevul aflat în dreptul celei de a doua despărțituri a tablei și toți elevii din bănci desenează ploaia prin linii întrerupte mai lungi și mai groase (fig. 1, e). „Acum a început să plouă cu găleata" — anunță, în sfîrșit, învățătorul. Elevul aflat în dreptul celei de a treia despărțituri, ca și toți elevii din bănci, desenează ploaia în linii verticale groase și neregulate. Deseori unii elevi au inițiativa de a completa desenul. Este ceea ce dovedește omul care merge zgribulit cu umbrela prin ploaie (fig. 1, f).

O temă întrucîtva mai complexă o constituie, de pildă, cultura grîului în cele mai importante faze ale ei. La primul exercițiu, cînd grîul de-abia a fost semănat, elevii acoperă o mică suprafață cu puncte dese, închipuind boabele semănate pe pămînt. Apoi, cînd grîul a crescut de o palmă, ei desenează mici linioare verticale. Vedem mai departe că grîul a crescut pînă la brîu și a căpătat spic, că peste lanul de grîu bate vîntul (din stînga sau din dreapta, și, în sfîrșit, că grîul a fost secerat și strîns în snopi (fig. 2).

Pe măsura dezvoltării deprinderilor, li se poate propune elevilor să reprezinte un rînd de stîlpi de telegraf cu firele montate (fig. 3), un grilaj de fier (fig. 4), pînze de fierăstrău (fig. 5), două locomotive mergînd una spre alta (fig. 6), scări de diferite forme și orientate în poziții diferite (fig. 7), baloane de săpun care zboară în aer (fig. 8), un colac de sîrmă (fig. 9), arcuri strînse și destinse (fig. 10) etc. În felul acesta, într-o formă simplă și recreativă, exercițiile de antrenament îi ajută pe elevi să-și formeze deprinderi de executare a unor linii orizontale, verticale, oblice, de diferite dimensiuni, legate de o tematică afectivă care integrează și semnul grafic și ritmul execuției unei idei.

MARIN BICIULESCU

CENTENAR

Liceul nr. 1 „George Bacovia" (fost Liceul de băieți) din orașul Bacău serbează la 17 decembrie 1967 un secol de la înființare.

Foștii elevi și profesori sînt invitați la festivitate și rugați a anunța participarea și numărul de persoane pînă la data de 1 decembrie a. c. pe adresa liceului, str. Cuza Vodă nr. 8, Bacău.

ADOLESCENȚA ÎN VIAȚA CONTEMPORANĂ

Conf. dr. URSULA ȘCHIOPU

Au trecut nouă decenii de la începuturile constituirii „hebelogiei", domeniu de explorare a adolescenței. Studiile, anchetele sociale, măsurătorile antropometrice, inventarul caracteristicilor dimorfismului sexual propriu acestei perioade, ca și cercetările multilaterale ale capacităților intelectuale și ale aptitudinilor puberului și adolescentului au determinat o oarecare cunoaștere a acestei faze a dezvoltării umane, efervescentă și plină de probleme. Adolescența a devenit un moment de interes pentru scriitori și ziariști. Pentru părinți și pedagogi perioada se manifestă ca dificilă și neliniștitoare, cu imprevizibile surprize. Pentru toți cei ce au parcurs-o se conturează nerepetabilă și strălucitoare, chiar dacă a fost străbătută de neliniștile unei căutări dure și prelungite.

Semnificația majoră a acestei perioade de dezvoltare rezidă în faptul că adolescența constituie rezerva de aur a omenirii.

Imaginea comună cu privire la adolescență a acordat anilor ei atributul de perioadă critică de dezvoltare, considerîndu-i deosebit de fragili din punct de vedere psihosomatic. În genere se spune despre un sistem dinamic (și personalitatea umană poate fi privită ca un sistem dinamic) că se află într-o stare critică atunci cînd caracteristicile sale endo și exo-sistem se reorganizează. În acest sens și numai în acesta pubertatea și adolescența sînt perioade critice. Dar această stare de reorganizare nu constituie un simptom de dezagregare psihologică, cum descriu perioada adolescenței unii psihologi și sociologi contemporani, ci un moment de mobilizare complexă a resurselor interioare în vederea armonizării personalității umane, care în anii copilăriei este incompletă și dezarmonică. Procesul armonizării personalității este însă foarte complicat și delicat. Adolescentul contemporan trăiește într-o lume complexă, în care se confruntă deschis și puternic ideologii, tradiții, moduri de viață, cerințe, probleme, toate acestea exercitînd asupra lui o presiune permanentă și foarte diversă. Cerința de unificare mobilizează pînă la suprasolicitare capacitatea de decizie, de limpezire interioară, de luare de atitudini. Toate acestea se petrec într-un moment în care pentru tînăr se pun o serie de probleme practice și relativ urgente, legate de necesitatea de a opta pentru o profesiune, de a-și satisface curiozitățile, de a-și armoniza timpul și interesele, de a-și trăi marile emoții și sentimente și, mai ales, de senzația plină de noi sensuri a trăirii vieții vii. Aflat într-o familie ocupată, într-o școală ce are în atenție facilizarea instruirii lui, dar care este obligată să impună un ritm de instruire rapid, egal pentru toți, la o tensiune de participare intensă zilnică, adolescentul trebuie să se adapteze acestor cerințe într-o perioadă a vieții în care el se descoperă pe sine însuși cu deosebită emoție, surpriză și îngîndurare. Momentul coincide și cu întîlnirea cu propria vocație și cu întîlnirea, sfioasă sau exaltată, impetuoasă, nemărturisită sau mărturisită, a primei iubiri.

Există însă și aspecte, probleme și chiar o cazuistică ce se cere mai individualizat tratată, prevenită sau rezolvată, în diferite faze ale adolescenței și pubertății. Intervenția de acest gen este însă posibilă numai în măsura în care se acceptă în principiu ideea că în afară de cunoașterea generală și de aceea empirică a adolescenței, la îndemîna oricărui amator de observație a naturii umane, există date de cercetare mai riguroasă a acestei perioade, legată de adolescentul concret ca subiect al educației. În acest sens pubertatea și adolescența reprezintă o succesiune de stadii de dezvoltare complexe, dialectice, în care pot fi decelate anumite caracteristici generale.

Începutul se situează la nivelul claselor VI și VII. Adesea părinții și profesorii copiilor din aceste clase manifestă o oarecare nemulțumire față de comportarea elevilor. Se petrece în aceste clase ceva. Actele de indisciplină devin mai numeroase, există o adevărată predilecție pentru mult zgomot, pentru mici obrăznicii, se manifestă uneori un exagerat spirit de „gașcă", se înregistrează momente de solidaritați bruște, tensionale, pe fapte puțin însemnate — în care solidaritatea devine act de bravadă. Lecțiile au parcă ecouri mai slabe la un auditoriu devenit parcă mai distrat, mai preocupat de reviste și cărți neprevăzute în listele de lectură, de știri sportive. Multe elevi uită acasă obiectele, cărțile. Gîndurile nu mai sînt prea ordonate, cuprind o multitudine de obiecte inutile, ingenioase întîmplări. La toate acestea se adaugă faptul că uneori părinți plîngeri privind faptul că micile găști de copii bat cartierul în interminabile jocuri zgomotoase. Și părinții, și profesorii au senzația că elevii le scapă din mînă, fapt ce aduce după sine suspiciuni și nemulțumiri accentuate de graiul tinerilor pentru semenii și de dorința lor aproape irezistibilă de a scăpa repede de tot ceea ce trebuie să se facă cu multă atenție și răbdare. În fapt, aceste grupuri spontane, la început, mixte și relativ instabile, apoi mai stabile și demixtate, constituie adevărate „academii" ale cooperării dezinteresate, expresii ale creșterii foarte mari a sociabilității naturale a copilului.

Într-o etapă mai avansată, coincidentă cu clasele IX și X, se semnalează alte feluri de comportări neliniștitoare. Tinerii și tinerele care se ignorau tacit încep să aibă mai multe preocupări față de extravagantele modei; uneori apar adevărate bizarerii pe acest plan; apare și problema bileteleilor; unele absențe de la școală nu pot fi ușor motivate; micile găști de tineri sînt suspectate de a fuma prin locuri mai ferite; preocupările pentru ceaiuri dansante și serbări de onomastici se accentuează. Desigur, pot să apară și cazuri mai complicate, dar în genere această modificare a conduitei are în subsidiar o spontaneă și naturală cerință de a cunoaște tineretul de celălalt sex. Ele oferă posibilitatea de a educa o comportare firească între tinerii și tinerele ajunși între timp aproape maturi.

Graficul abaterilor de la disciplină, al problemelor pe care le pun adolescenții, este mai încărcat la cei ce provin din familii dezorganizate (efecte ale avitaminozei afecțiunii), sau cînd întregul regim educativ suportat de tînăr în familie a fost dominat de atitudini de supraafecțiune. Există însă și un context al atitudinilor greșite ale educatorilor. Amestecul de reacții infantile și reacții mai evoluate, ce se constituie treptat în anii adolescenței, creează dificultăți pentru orice educator. În aceste condiții el ia uneori față de adolescenți aceeași atitudine ca față de copiii mici — ceea ce este ilegitim pentru pubertul sensibil — sau în dorința de a aplica un stil educativ mai evoluat, găsește totuși greu tonul cel mai potrivit în fața criticismului uzor negativist și suspicios al adolescentului aflat în plin proces de reconsiderare a relațiilor sale cu adulții. Adolescentul aspiră spre independență, dorește să fie considerat mai mare, dar preferă societatea celor de o vîrstă cu el, în care se simte bine. Nu-i place activitățile statice și impuse mult timp, nu poate suporta dădăcelile sau discursurile moralizatoare. Toate acestea arată că în principiu nu i se mai potrivește sistemul de educație foarte eficient la vîrstele mici.

Fără îndoială, faptul că accesul la școlarizare a devenit practic nelimitat, faptul că se alcătuiesc manuale din ce în ce mai bune și se fac lecții cu o structură din ce în ce mai modernă reprezintă un efort important, dar constituie încă puțin față de ceea ce trebuie să se înțeleagă prin educația adolescentului. El trebuie mai bine cunoscut. Departe de a fi o ființă definită, adolescentul se află în stadiul de definitivare. Tendințele lui spontane trebuie bine cunoscute, privite cu bunăvoință, fără suspiciuni, dar și fără slăbiciuni. Un sfat sub forma unui comentariu fără adresă, chiar dacă este respins în aparență, are mai multă influență asupra adolescentului decît o lecție despre problema respectivă. El nutrește în fond un respect profund față de cei care știu ce vor și care prezintă tărie de caracter, spirit cultivat și disciplinat, chiar dacă nu urmează pentru moment astfel de modele. Adolescența se exprimă ca o restructurare a cerințelor interne legate de integrarea socială mai complexă ce nu se poate realiza numai în cadrul familiei sau al școlii. De altfel, adolescentul trăiește intens experiența conturării idealurilor sale proprii în tabloul vieții sociale continue. Organizațiile de tineret, produse sociale ale vieții moderne, corespund cerințelor sale de integrare socială. Atunci cînd în cadrul acestora se găsesc formule de activitate acordate la particularitățile adolescentului, ele realizează în mod optimal rolul de pîrghii formative ale omului zilelor noastre.

O SUGESTIE PENTRU I. M. D.

(Urmare din pag. I)

comune diferă de la aparat la aparat. Frații „de fapt" sînt transformați în frați „de principiu" din cauză că serviciul tehnic al I.M.D. neglijează standardizarea.

Să cercetăm puțin noul aparat de telegrafie (nou numai prin data recentă a fabricării, nu și prin construcție). Dimensiunile elementelor principale din punct de vedere didactic — electromagnetul și pîrghia — sînt aproape neglijabile în comparație cu dimensiunile elementelor auxiliare, secundare, cum este de exemplu rocșa pe care se înfășoară banda de hîrtie. Au uitat oare specialiștii de la I.M.D. că orice element inutil din construcția sau montajul unui aparat, orice exagerare a dimensiunilor unui element secundar îngreunează și încetinește procesul de cunoaștere?

Dar cît costă ei? Poate că I.M.D.-ul îl fabrică pentru că e foarte convenabil pentru școli? Ași, de unde! Costă 1333 lei, deci cam atît cît un aparat de radio, aparat, cum bine știm, mult mai complex.

Fără îndoială că nu absolut toate aparatele fixe sînt inutile. Lucrul cu asemenea aparate nu își are însă locul la școlile generale, ci la licee, și nici acolo în toate cazurile.

Argumente pentru piesele universale

Cu peste doi ani în urmă, la Brașov a avut loc o consfătuire convocată de Ministerul Învățămîntului. Una dintre cele multe și au mărunte dar care, ca și altele, au dat toate rezultatele scontate. Nu le-a dat pentru că...

Dar să nu anticipăm. Tema consfătuirii a fost „Experiențe demonstrative și lucrări de laborator la fizică și chimie". Au participat peste 100 de profesori din întreaga țară și un mare număr de cadre didactice din învățămîntul superior. Mulți vorbitori au propus atunci ca I.M.D.-ul să confecționeze piese universale, din care să se poată compune diferite instalații. Argumentele — pe deplin logice — s-au lipsit. Ele arătau că materialele didactice construite din piese universale, standardizate, sînt mai pedagogice și mai economice.

c) MAI PEDAGOGICE pentru că montarea în fața elevilor cu o minimă cheltuială de timp, înlesnește înțelegerea principiilor de alcătuire și funcționare a aparatelor respective, ca și a fenomenelor fizice pe care le ilustrează ele. Utilizînd piese universale profesorul poate renunța la tot ce nu prezintă importanță; se pot crea modele substanțiale. Or, folosirea în procesul de învățămînt a modelului substanțial și nu a obiectelor însele este mult mai eficientă deoarece se modelează numai acele aspecte care sînt importante pentru înțelegerea unui fenomen dat.

b) MAI ECONOMICE pentru că înlocuirea aparatelor fixe cu piese universale, standardizate, prilejuiește realizarea unor economii bănești care ajung la zeci de mii de lei pentru o singură școală generală, iar pe scară republicană la multe milioane de lei anual. De altfel, prin folosirea pieselor universale se va putea renunța cu desăvîrșire la o serie de aparate și dispozitive ca planul înclinat, cadrul universal, scripetele cu menghine de fixare, la accesoriile pentru mașina centrifugă, la elementele Leclanché, la elementele Volta, la toate, formele de stative etc.

Se conturează, așadar, un ideal: o trusă (la modul general vorbind), o trusă mare de laborator, cuprinzînd piese universale care să acopere toate nevoile în materie ale școlii generale (circa 170 de experiențe).

Să fie oare numai pesimism?

— Există posibilitatea să se producă o trusă cu piese universale care să permită realizarea experiențelor cerute de programa de fizică a școlilor generale?

La întrebarea noastră tov. **Vasile Ionescu** inginer șef la I.M.D., rămîne o clipă pe gînduri. Ne spune că în unele locuri se fabrică unele truse. Ne arată chiar prospectul unui dulap-trusă, realizat de firma vestgermană Phywe.

— Se poate, deci.

— Da, numai că întregul material didactic — circa 400 de sortimente cu structură neomogenă — ar trebui să fie reproiectat într-o concepție unitară. S-ar impune întîi să se tipizeze dimensiunile, să se standardizeze. Problema este în primul rînd o problemă de studiu. Pentru a fi atacată e nevoie să se dezvolte sectorul de concepție al întreprinderii noastre. Și, firește, specialiștilor noștri, ca și celor care vor fi antrenați într-o asemenea acțiune, ar trebui să li se creeze condiții de salarizare și posibilități de cîștig ca și în alte sectoare de concepție, dintre cele mai avansate.

— Și pînă atunci nu se poate tenta nimic în această direcție?

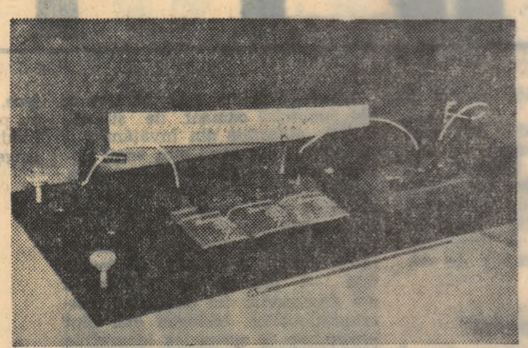

Aparat pentru studiul efectului termic, construit din piese asamblabile

— S-a încercat ceva. A fost o activitate — cam vagă, ce-i drept — în problema unificării și tipizării unor elemente comune. A șuruburilor, de pildă. Dar, din păcate, nu are cine să facă acest lucru.

— Nu v-ar putea ajuta profesorii de fizică? Se pare că sînt printre ei și unii care se interesează de materialul didactic tipizat.

— Poate vor fi prin alte părți. La noi nu sînt. Și nici nu văd cum ar putea un profesor oarecare să conceapă o treabă atît de complexă. Sistemul trusei generale nu este simplu. Or fi vreunii care s-au gîndit la ea, dar nu cred că ei pot construi un aparataj complex. Fără o pregătire amănunțită a fabricației, de cel puțin doi ani de zile, nu se poate trece la producția de material didactic din piese universale. Eu unul, de pildă, nu m-aș angaja să fac așa ceva și am convingerea că nici nu se poate face fără condiții de organizare a unei proiectări superior organizată și retribuită.

Așadar, specialiștii de la I.M.D. sînt de părere că nu se poate realiza o „trusă generală" sau, în orice caz, pentru realizarea ei mai trebuie timp.

Trusa, totuși, există!

La o școală generală modestă, dintr-o margine a orașului Arad, am văzut totuși cu ochii noștri TRUSA GENERALĂ pe care I.M.D.-ul o consideră încă irealizabilă. Nu în proiect, nu pe hîrtie, ci în „carne și oase", adică în stare de funcționare. A fost construită de profesorul de fizică **Francisc Preiz**, de la Școala generală nr. 15 din cartierul „Vladimirescu" al orașului Arad. Este o masă de lucru specială pentru experiențele și demonstrațiile de fizică, concepută în așa fel încît să permită realizarea, din piesele universale pe care le conține în sertarele ei, a întregului număr de experiențe necesare în școala generală. Confecționată din lemn, masa are dimensiunile de 1,150/1,30/0,50 m. Corpul ei este construit dintr-o ladă cu 4 sertare glisante. În primul sertar se află conductorii electrici și cordoanele de liță cu banane pentru firele de rezistențe de diferite dimensiuni, plăcile metalice și electrozii. Al doilea cuprinde toate piesele care se folosesc la montarea stativelor de orice fel. În cel de al treilea sertar se găsesc piese universale care se montează pe planșete din lemn, bobinele, precum și piese confecționate din lemn. Al patrulea sertar este rezervat pentru piesele fragile din sticlă. Placa mesei servește drept bază stativelor de orice fel, care se realizează prin simpla introducere a unei tije. Pe ladă este montată, sub un unghi de 50°, o oglindă reflectoare, fixată pe patru tije metalice și prinsă într-un cadru de lemn. Oglinda reflectoare asigură experiențelor o vizibilitate perfectă.

Care sînt piesele universale propriu-zise? Tuburi, cilindri, mufe, racorduri, șuruburi și piulițe speciale, plăci tipizate, dispozitive de măsurat, cleme, pîrghii, scripeți, suporturi standardizate, planșete subțiri de montaj etc., cu care se pot realiza marea majoritate a experiențelor cerute de programă la mecanică, căldură, optică, electricitate. Profesorul Francisc Preiz le-a confecționat din metal, material plastic, lemn și sticlă, folosind posibilitățile locale, dar pe baza unei bibliografii de zeci de lucrări de specialitate și a unui viu schimb de informații cu institute de specialitate din Suedia, Republica Democrată Germană, R.F. a Germaniei, Franța, Cehoslovacia, Italia, Austria etc.

Deci — documentare, materiale. Și încă ceva: inițiativă, voință, pasiune.

*

Considerăm că masa de experiențe și piesele universale realizate la Arad ar trebui văzute fără întîrziere de o comisie de specialitate, din care să facă parte și delegați ai Ministerului Învățămîntului și ai I.M.D. S-ar putea ca o asemenea comisie să propună brevetarea mesei și a pieselor, ca și introducerea lor în producția de serie, pentru nevoile școlilor generale din țară și, eventual, și pentru export.

Inexplicabilă răsturnare de sensuri

Am impresia că noi, tinerii, păstrăm uneori un fel de naivitate romantioasă și cam egoistă, dincolo de vîrsta scuzabilă. Mă gîndesc, cînd spun asta, la o scrisoare pe care am citit-o de curînd. O scrisoare deschisă, publicată, sub titlul „Diminețile unei profesoare" în „Scînteia tineretului" din 22 noiembrie a.c. Scrisoarea aparține unei persoane anonime, dar care, după cîte am văzut, îmi este colegă — colegă de profesiune și de generație — și muncește, asemeni mie, într-o comună oarecare de pe cuprinsul patriei.

Cînd am început să citesc cele scrise de ea băuiam un fond comun de idei, de idealuri, de viață, de interese, de preferințe etc. Dar mărturisesc că, pe măsură ce înaintam în lectură, eram din ce în ce mai dezamăgită, încercînd sentimentul penibil al unei totale răsturnări de sensuri, de valori, de înțelesuri. Într-adevăr, între situația mea și a colegei mele necunoscute, de undeva dintr-un sat, există similitudini. Dar între felul în care privim această situație găsesc foarte puține puncte de contact.

Colega mea s-a dus, asemeni mie, să muncească la un liceu dintr-o comună oarecare. Dar ce dimensiune eroică, exacerbantă, capătă acest „act" în ochii ei! Mai că ai crede că e vorba de o expediție la capătul pămîntului. Ne spune că avea aptitudini de cercetător, că putea să rămînă la un institut, să facă o strălucită carieră științifică. Dar, refuzînd această perspectivă, a ales ceea ce socotește a fi un martiraj, un apostolat (cum spune ea): munca în învățămîntul din mediu rural.

Ce este atît de formidabil în asta? În fiecare an mii de tineri merg să lucreze la țară și li se pare firesc. De ce consideră eroina „Dimineților" că a pleca la sat este un act temerar? Ea afirmă că a plecat din „devotament" și ne prezintă mijloacele cu care încearcă să reconstituie acolo, în atît de tristul său „exil", confortul urban pierdut. Eu am văzut însă că ea nu știe ce este devotamentul. O spune: „dacă vine ploaia și dacă ești nevoit să-ți iei pantofii în mînă, pentru că altfel îți rămîn în noroi, și desculță, în balonzaid și cu umbrela să ajungi la școală, te cuprinde un dor de ducă, și nu te mai gîndești la devotament". Toate exagerările, sentimentul izolării pe care-l declară, arată limpede că nu poate fi vorba de devotament. Nici nu era nevoie să ne-o mai spună. Dar ne-o spune totuși.

Sînt chimistă și aș fi putut și eu să lucrez într-un institut, într-un laborator, într-o întreprindere industrială din București sau din orice alt oraș mare. M-am dus însă într-o școală pentru că m-am hotărît să devin profesoară. Nu am deloc sentimentul că sînt o martiră, o eroină, că am sacrificat ceva din ființa mea. Munca în școală este frumoasă. Prin munca mea și a atîtor altora din preajma mea, care îmi sînt acum apropiați, satul se ridică. Nu mă simt la capătul lumii. Citesc, văd filme, ascult muzică, fac și primesc vizite, mă plimb.

Încerc regretul de a nu găsi, pe tot parcursul acestei lungi scrisori deschise, nici o afinitate, nici un punct de contact cu această colegă din aceeași generație cu mine, care, ca și mine, a fost pînă nu de mult studentă și a mers să lucreze la o școală sătească.

FLORICA COSTACHE,
Liceul din comuna Videle,
reg. București

Pentru că cele văzute m-au întristat

...Sala era plină de adolescenți în uniformă și faptul mi s-a părut semnificativ. În acea seară, pe scena Teatrului Național din Craiova se juca „Suflete tari" de Camil Petrescu și afluența mare de elevi nu putea fi decît o notă bună pentru școlile craiovene. Spre sfîrșitul spectacolului regretam însă prezența lor, tar nota dată școlilor scăzuse simțitor. Și asta pentru că din cauza elevilor pur și simplu nu s-a putut urmări spectacolul. De-a lungul celor trei acte au vorbit între ei, au chicotit, au aplaudat sau au rîs unde nu era cazul, s-au foit pe scaune, au făcut — cu glas tare — comentarii deplasate, ba chiar, la un moment dat, cîțiva și-au strigat prietenii de la balcon. Făceau toate acestea fără pic de jenă, fără să le pese că sînt într-un lăcaș de cultură, că pe scenă se prezintă un spectacol de mare frumusețe și valoare artistică, că se rostesc adevăruri amare, cuvinte încărcate de sensuri și semnificații.

...Este o seară de duminică cu aer proaspăt și rece, plină de liniște. Oamenii se bucură de începutul acesta calm de iarnă, plimbîndu-și pașii cîteva ceasuri pe străzile orașului sau prin parc. Printre ei sînt mulți, foarte mulți școlari și, la fel ca la teatru, unii dintre ei fac, prin atitudinea lor, notă discordantă cu atmosfera generală de bună cuviință, de civilizație.

...Mai sus, spre centru, unde se pare că este locul lor predilect, cîteva grupuri de tineri cu matricolă de liceu se leagă de fete. Le pun piedică, rîd în gura mare de cine știe ce amănunt vestimentar. Dau buzna peste oameni, de parcă toată strada ar fi a lor.

Toate acestea sînt notații fugare de trecător obișnuit, care nu a avut intenția să le caute cu tot dinadinsul.

Îmi stărue în minte cuvintele pline de repros și amărăciune pe care le-a adresat un trecător, un om simplu căruia i-a fost tulburat ceasul de plimbare: „Așa învățați la școală?"

Nu, sigur că nu asta îi învață școala, Situații ca cele de mai sus sînt, în peisajul școlar craiovean, singulare, poate chiar accidentale. Miile de elevi care învață în școlile Craiovei sînt cuviincioși, cu ținută și atitudine de adevărat elev. Dar eu i-am întîlnit pe aceștia de care v-am vorbit, din întîmplare, într-una din zilele trecute, și pentru că ceea ce am văzut m-a întristat profund, le-am dat în vileag în fața tuturor celor ce fac educație.

MONICA VERDEȘ

ÎN CONCURS, TALENTE REALE

În zilele de 24—26 noiembrie, la Brașov, în finala celui de al VIII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori s-au întîlnit regiunile Brașov, Mureș-Autonomă Maghiară și Ploiești.

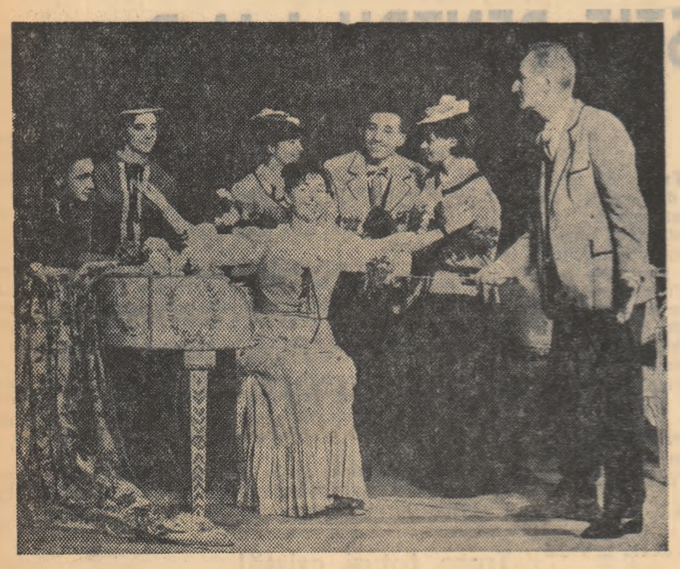

În concurs — ansamblul de operetă al Sindicatului învățămînt din Brașov

Cu trei formații în finală

Din evoluția de pînă acum a finalei ni se pare că Sindicatul învățămînt din Brașov a prezentat cel mai puternic colectiv artistic. Prin exigenta sită a juriului au fost selecționate pentru faza finală trei formații ale profesorilor brașoveni. Este o performanță meritorie, cu care nu multe sindicate din țară se pot lăuda.

Participant la toate concursurile formațiilor artistice de amatori, corul cadrelor didactice din Brașov și-a semnat prezența și la această ediție. O prezență marcată de o ridicată valoare artistică interpretativă. Sub bagheta profesorului C. Arion au fost interpretate cîntecele „De-ar fi să-ți spun" de Orlando di Lasso, „Serenada" de Brahms și „Cucurux cu fruntea-n sus" de Gh. Dima. Cîteva minute de caldă emoție artistică a prilejuit evoluția în cadrul finalei a orchestrei simfonice dirijată de A. Honigberger cu uvertura „Impresario" de Mozart. Colectivul de operetă — cea mai răsfățată formație a brașovenilor, poate și pentru noutatea pe care o prezintă în mișcarea artistică de amatori — a interpretat actul al II-lea al operetei „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino (conducerea muzicală Norbert Petri și prof. Bogdan Aron, regia Stela Fericeanu). Formația reunește, într-un singur colectiv, cele mai valoroase forțe din corul, orchestra și colectivul de teatru al sindicatului.

Pentru prima dată în concurs

Nu de mult, la emisiunea „Dialog la distanță", cu toții am putut face cunoștință cu corul Sindicatului învățămînt din Reghin. L-am ascultat din nou pe scena finalei, mai consolidat, cu un repertoriu mai bogat și mai bine cizelat. Înființat numai cu cîțiva ani în urmă, el a reușit, printr-o muncă perseverentă, să înlăture handicapul vîrstei și al experienței în competiția pe care a avut-o de susținut cu alte formații valoroase din regiune. Este, evident, un merit al întregului colectiv. Sub conducerea profesorului Ion Ulîăcan, cîntecele „Înaltă-te frumoasă țară" de Ion D. Chirescu, „Răsunetul Ardealului" de Ion Vidu și corul din opera „Mireasa vîndută" de Smetana au răsunat ca reale promisiuni pentru succesele viitoare.

Inima multor formații — dascălul

Pe scenă se perindă rînd pe rînd formațiile care reprezintă în concurs regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Remarcăm printre ele formații vechi, de renume, care ani la rînd au făcut cinste mișcării artistice de amatori.

— Animatorii copleșitoarei majorități a formațiilor artistice din regiunea noastră sînt dascălii — ne-a spus prof. I. Benko, directorul Casei de creație din Tg. Mureș. Exemple sînt multe, dar iată numai pe cîțiva dintre cei ale căror formații evoluează în fața noastră. Profesorul Ilie Bălălău îi pregătește pe neîntrecuții dansatori din Monor, învățătoarea Stana Biriș se ocupă de peste 20 de ani de îndrumarea vestitelor dansatoare de la Căpîlna de Jos, profesorul Sándor Kiss împreună cu soția sa, învățătoarea Elisabeta Kiss au reunit într-un impunător ansamblu folcloric formațiile căminelor culturale din Ocna de Jos, Ocna de Sus și Corund, iar învățătorul Dănilă Stuparu a realizat, cu ansamblul folcloric al Căminului cultural din comuna Rușii-Munți, un minunat spectacol intitulat „Cununa spicului de grîu". De mai mulți ani învățătorul Ioan Keszeg este sufletul corului din Ceuaș, distins anul acesta cu Ordinul „Meritul Cultural" clasa a III-a, cu prilejul împlinirii a 130 de ani de activitate. La conducerea corului din Ditrău, care în anul viitor va împlini un veac, sînt alți doi dascăli. Învățătorul Ignac Petres și fiul acestuia, profesorul de muzică Lajos Petres, iar profesorul Aurel Cordoș este dirijorul corului din Grebenișu.

Admirabili au fost copiii !

Dintre toate formațiile artistice ale căminului cultural din comuna Zărnești, raionul Rîmnicu-Sărat, în faza finală a concursului a promovat cea mai tînără : tarafu de copii. Cu 5 ani în urmă, învățătorul Ion Eftimie, un inimos animator al mișcării artistice de amatori, a început să descifreze cu elevii școlilor generale din Zărnești și mai apoi și cu cei din Fundeni tainele străvechilor instrumente muzicale populare. În scurt timp tarafu și-a format un palmares în care se înscrie participarea la mai multe serbări populare, concursuri și festivaluri pionierești — printre care și participarea la spectacolul de gală prezentat în Sala Palatului cu ocazia constituirii Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Pentru prezentul concurs repertoriul formației s-a îmbogățit cu noi culegeri din folclorul local. Spectatorii prezenți în sală au aplaudat poate nu atît calitățile artistice interpretative — care au vădit stîngăcia propriei vîrstei — cît ceea ce au întrezărit dincolo de prezența de pe scenă : o muncă modestă și susținută. În culise am aflat că în fiecare an o nouă generație de interpreți, începînd cu cei din clasele a III-a și a IV-a, își face intrarea în formație în timp ce absolvenții clasei a VIII-a o părăsesc după ce și-au însușit temeinic notele muzicale — și — ce este mai important — au îndrăgit măiastra artă populară.

AL. I. V.

Sibienii nu se dezmint

Pe scenă, o pădure de oameni, îmbrăcați în sobrul costum de Săliște se avîntă într-o emoționantă interpretare a suitei corale „Craiul munților" de Timotei Popovici, dedicată marelui erou care a fost Avram Iancu. Cîntecul celor 140 de profesori și învățători sibieni se înalță purtînd duioșia și măreția străbunului cîntec.

Plantat în seculara moștenire culturală a Sibiului — acest oraș care poartă încă vie amintirea unor mari bărbați luptători și cărturari — acolo unde cu un veac și jumătate în urmă existau coruri, orchestre și formații teatrale de amatori — Corul Sindicatului învățămînt, sub conducerea competentă și devotată a profesorului Ilie Micu se relevă ca un autentic continuator al celor mai nobile tradiții artistice transilvănene. Înființat în anul 1923 de către învățătorul Ion Tănase (astăzi în vîrstă de 86 de ani), corul reunea, de două ori pe săptămînă, cîțiva învățători din orașul și județul Sibiu. De atunci el a urcat pe o linie ascendentă, cunoscînd deplinele satisfacții ale desăvîrșirii măiestriei artistice. Corul participă la toate concursurile amatorilor reușind ca, în afara numeroaselor premii și distincții, să fie de șase ori finalist și să cucerească de trei ori titlul de laureat.

Dintre cei care au cîntat sau mai cîntă încă în cor s-au ridicat elemente valoroase ca Gheorghe Șoima, Eufimie Ciumac, Ion Arsin, Vasile Gîrbu, Simion Drăghici, Cornel Arion, Aron Bogdan și mulți alții, astăzi compozitori sau dirijori de mari ansambluri corale din regiune.

Majoritatea membrilor corului desfășoară o prețioasă activitate de culegere și valorificare a folclorului muzical din zona Mărginimii Sibiului, pe care o concretizează în piese corale. Unele dintre acestea, prezentate în primă audiție de către corul sibian, au devenit ulterior piese de notorietate în repertoriul coral („Zieneasca" de Gh. Șoima, „Mult mă-ntreabă inima" de Ilie Micu, „Hațegana cu strigături" de C. Arion etc.).

Repertoriul formației cuprinde piese variate, de la muzica preclasică pînă la operele înaintașilor muzicii românești, de la compozitorii clasici universali pînă la compozitorii români contemporani. Corul a mai montat și reprezentat operetele „Crai nou" de Ciprian Porumbescu, „Voievodul țiganilor" de J. Strauss și, recent, a contribuit la realizarea spectacolului „Nuntă din Mărginimea Sibiului".

În activitatea corului intră și schimbul de experiență, menit să stimuleze formațiile mai mici (de la Săliște, Ocna Sibiului, Tălmaciu, Avrig), deplasările în alte regiuni (Hunedoara, Bacău), ca și pregătirea în colaborare cu alte formații a unor spectacole de ansamblu.

Desigur că lista activităților ar fi mai lungă. Ne oprim aici, nu fără a menționa că în sînul acestui valoros colectiv artistic domnește o atmosferă de colaborare colegială, animată de dorința de a atrage, crește și promova tinere cadre didactice. Corul din Sibiu, nedezmințind frumoasele sale succese a marcat și în prezentul concurs o apariție demnă de toată lauda.

THEODORA POPESCU

Ansamblul artistic U. G. S. R. la 20 de ani

Dacă judecăm după cei două zeci de ani pe care-i împlinește zilele acestea, Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor este în plină tinerețe creatoare. În numeroasele spectacole prezentate în acești ani, în concepția acestora, care îmbină elemente ale unor vechi tradiții ale artei noastre cu ceea ce este realmente caracteristic în creația autohtonă contemporană, descoperim însă adevărate însemne ale maturității sale artistice.

Locul important pe care acest ansamblu îl ocupă în peisajul cultural, atît de bogat și variat al României socialiste, a fost cucerit cu o neobosită străduință. De la premiera cu „Cîntecul muncii", prezentată într-o seară de noiembrie a anului 1947 în fața delegaților la Congresul sindicatelor din România socialistă ca „act de naștere" al Ansamblului artistic al U.G.S.R. și pînă la ultima premieră „Prometeiada", închinată constructorilor marilor hidrocentrale ale patriei, desprindem lesne consecvența cu care Ansamblul a promovat creația poetică, muzicală și coregrafică reflectînd cele mai importante și caracteristice probleme ale contemporaneității.

Conștient de necesitatea de a găsi modalități scenice cît mai inedite, care să satisfacă gustul mereu mai evoluat al publicului, Ansamblul artistic al U.G.S.R. a experimentat diverse formule de spectacol, promovînd îndeosebi pe acela care, îmbinînd versul, cîntecul și dansul într-un tot unitar, dobîndea capacitatea de a reliefa cît mai pregnant ideî de o însemnătate primordială. Este suficient să amintim, în sprijinul acestei afirmații, spectacolul „Balada patriei", acea admirabilă sinteză muzical-coregrafică care reflectă cu deosebită forță emoțională momentele hotărîtoare ale luptei poporului român pentru libertate și fericire. Promovarea creației puternic ancorată tematic în realitatea noastră socialistă s-a îmbinat, în activitatea Ansamblului, cu o permanentă muncă de descoperire și șlefuire a creației folclorice, concretizîndu-se în spectacole ca „Bucuria vieții", „Drag mi-e cîntecul și jocul", „Visuri îndrăznețe", „Cîntă țara mea", „Tinerețe", „Așa se joacă pe la noi" și multe altele.

Investit cu misiunea de a reprezenta arta românească și peste hotare, Ansamblul a purtat pe scenele unor teatre din 15 țări ale Europei, Asiei și Africii solia de inegalabilă frumusețe a cîntecului și dansului românesc, mesajul de optimism al poporului nostru, de nestrămutată încredere în viitorul strălucit al patriei socialiste.

Astăzi, la împlinirea a două decenii, Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor pășește neobosit spre cucerirea unor noi orizonturi ale artei interpretative, cu dorința fermă de a oferi oamenilor muncii noi și noi mijloace de îmbogățire spirituală. Îi urăm „la mulți ani !" și strălucite succese în îndeplinirea nobilei sale misiuni.

LUCIA BOGDAN

Revista revistelor

Recent apărut, nr. 11/1967 al **Revistei de pedagogie** se deschide cu studiul „Subiect și obiect în cadrul fenomenelor formative", de Constantin Rusu.

Atrag în mod deosebit atenția, în acest număr, materialele înserate la rubrica „Dezbateri — Confruntări — Opinii". Ocupîndu-se de problemele inspecției școlare, aceste materiale abordează aspecte privind inspecția ca mijloc de perfecționare a personalului didactic (Ion Radu) și ca activitate creatoare (Gh. Sireteanu), vorbesc despre exigențele inspecției de specialitate (M. Bendorfeanu), despre inspecția tematică (P. Bejenaru) și despre valorificarea constatărilor și concluziilor inspecției (T. Novac).

Înființa, în cuprinsul acestui număr, și articole referitoare la integrarea activităților pionierești în sistemul muncii educative din școală (Gh. Fleancu, Elena Irimie), precum și alte probleme ale muncii educative, lucrări privind istoria școlii românești, lucrări de pedagogie comparată, recenzii etc.

★

Semnalăm două numere — apărute și ele de curînd — ale **Gazetei Matematice :** nr. 10 al seriei **A** (adresată pedagogilor) și nr. 12 al seriei **B** (adresată tineretului). În primul se pot citi articole referitoare la relația de ordine și unele implicații metodice (de A. Avădanei și C. Avădanei), la relații și lărgirea noțiunii de număr (de D. Butuc și M. Scutaru), la noțiunea de număr natural (de Gh. Dumitreasa) și la noțiunea de relații (de C. Lindenstein, Gh. Mareș și I. Zenembisi). Cel de al doilea cuprinde consultații, exerciții și probleme, note matematice etc.

BIBLIOTECA

„Texte social-politice alese"

Apărut recent în Editura politică, volumul „Texte social-politice alese" de M. Kogălniceanu este alcătuit dintr-un studiu introductiv și o antologie selectivă a principalelor scrieri social-politice și istorice ale acestui ilustru reprezentant al vieții politice, sociale și culturale românești din secolul trecut. Colectivul de specialiști care a elaborat studiul și a îngrijit ediția de texte (format din Dan Berindei — coordonator, Nicolae Ciachir, Leonid Boicu, Matei Ionescu, Dan Simonescu), a avut ca principiu călăuzitor reliefarea rolului major al lui M. Kogălniceanu în epoca de mari transformări în decursul căreia poporul nostru a înfăptuit revoluția de la 1848, a făurit și a consolidat statul național român, a sfărîmat regimul feudal și a dobîndit, prin luptă cu arma în mînă, independența de stat a României.

Atît studiul introductiv cît și materialele incluse în volum — studii istorice, politice, literare, discursuri, lecții, articole de presă, note, comentarii — pun în lumină rolul lui Mihail Kogălniceanu în viața politică-socială a României, calitățile sale remarcabile de om politic.

„Știința, prietena noastră"

Recent a apărut în Editura politică un nou volum din valoroasa colecție de popularizare intitulată „Știința, prietena noastră". Paginile lucrării cuprind prețioase informații privind cele mai noi dintre marile descoperiri ale științei contemporane, ca și relatări despre semnele de întrebare care se află încă în fața cercetătorilor.

Elaborat de un colectiv format din cunoscuți oameni de știință, cadre didactice din învățămîntul superior, cercetători etc., acest volum, care apare sub îngrijirea acad. Aurel Avramescu, include mai ales materiale cu privire la științele de graniță — teoria informației, bionica, genetica moleculară, lingvistica matematică — precum și referiri la noi descoperiri din domeniul microparticulelor, biologiei etc. Sînt prezentate de asemenea biografiile unor savanți și oameni de știință români și străini.

Prin varietatea și conținutul materialelor, volumul este de un real folos pentru elevii liceelor de cultură generală și ai liceelor de specialitate, cărora este bine să le fie recomandat spre lectură.

„Balade oltenești"

Sub egida Centrului de istorie, filologie și etnografie din Craiova al Academiei Republicii Socialiste România a apărut recent volumul *Balade oltenești*, îngrijit de prof. *Angela Dumitrescu*. Este o culegere de balade de pe locurile unde a trăit vestitul haiduc Iancu Jianu, a cărui valoare artistică rezultă din imagini de o rară strălucire.

Volumul este însoțit de o prefață semnată de C.S. Nicolaescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei Apreciind călduros ținuta științifică a lucrării, prefațatorul face totodată, valoroase observații cu privire la folclorul românesc. Studiul introductiv semnat de prof. Angela Dumitrescu analizează

textele cuprinse în volum, dînd interpretări judicioase motivelor folclorice de circulație mai mare.

O bună apreciere merită și ilustrațiile care însoțesc „Baladele oltenești", ca și condițiile grafice excelente în care a apărut volumul.

„Să stăm de vorbă fără catalog"

Nu de mult a apărut în Editura politică volumul de schițe „Să stăm de vorbă fără catalog" de Mircea Sîntimbreanu.

Scriitorul Mircea Sîntimbreanu, cunoscut autor de cărți pentru copii, prezintă în acest volum sub forma unor discuții vii, antrenante, o suită de fapte reale care scot în relief atitudini ale unor pionieri și școlari în împrejurări diferite.

Sînt dezbătute probleme majore ale activității și vieții acestora : dragostea față de învățătură, respectul față de părinți și profesori, răspunderea pentru îndeplinirea îndatoririlor pionierești, cinstea, onoarea, curajul, demnitatea în relațiile colegiale, voința, autodisciplina, preocuparea pentru alegerea unei profesiuni etc. Cartea cuprinde bogate și sugestive ilustrații executate de Iurie Darie.

Prin tematica sa bogată, prin modul interesant și atractiv de realizare, lucrarea oferă o lectură plăcută, instructivă, avînd totodată un puternic caracter educativ.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI — ORADEA

anunță

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Preparator la Catedra de limba română — disciplina Limba franceză.

Preparator la Catedra de literatura română — disciplina Folclor.

Preparator la Catedra de matematică — disciplina Analiză matematică.

Asistent la Catedra de fizică — disciplina Metode audio-vizuale.

Preparator la Catedra de fizică — disciplina Fizică generală.

Preparator la Catedra de educație fizică — disciplina Înot.

Preparator la Catedra de educație fizică — disciplina Biologie (anatomie-fiziologie).

Informații suplimentare se găsesc în Buletinul Oficial, Partea a III-a, nr. 160 din 4 noiembrie 1967.

INSTITUTUL AGRONOMIC „Dr. PETRU GROZA" — CLUJ

ANUNȚĂ

În ziua de 20 decembrie 1967, ora 12 va avea loc în sala A4, din str. Mănăștur nr. 3, susținerea publică a tezei de doctorat : „Cercetări privind influența unor extracte tisulare asupra creșterii și dezvoltării tineretului taurin", a tov. ing. Rebreanu Liviu, pentru obținerea titlului științific de „doctor în agronomie".

Conducător științific: Prof. Emil Negruțiu

Referenți științifici oficiali:

— Prof. dr. docent șt. C. Parhon, de la Institutul agronomic „N. Bălcescu" București ;

— Prof. dr. docent șt. C. Băicoianu, de la Institutul agronomic „N. Bălcescu" București ;

— Prof. E. Roșu, de la Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad" Iași.

Teza poate fi consultată la Biblioteca centrală a institutului, str. Mănăștur nr. 3.

Institutul de arte plastice „Ion Andreescu" - Cluj

anunță

scoaterea la concurs a postului de conferențiar la catedra de Pedagogie și Istoria artelor, disciplina istoria artelor, poziția 2 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor înainta, în termen de o lună de la publicarea acestui anunț, o cerere la rectoratul Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj, str. Matei Corvin nr. 6, împreună cu următoarele acte, în două exemplare :

— Copie legalizată de pe actele de studii (bacalaureat și examen de stat, sau act echivalent de studii superioare).

— Lista lucrărilor științifice ale candidatului.

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază.

— Certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează.

— Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat.

— Autobiografia.

Concursul va avea loc la 3 luni de la publicarea acestui anunț, la sediul Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj, str. Matei Corvin nr. 6.

Asigurați-vă din timp abonamentul la revista

„ARTA PLASTICĂ"

Revistă lunară editată de Uniunea Artiștilor Plastici

Revista prezintă în paginile sale cele mai noi probleme din pictura, sculptura, grafica, artele decorative, scenografia, din țară și de peste hotare.

Instituțiile de specialitate, instituțiile culturale, muzeele, școlile, bibliotecile, căminele culturale, precum și toți iubitorii de artă, își pot asigura abonamentul pentru anul 1968 pînă la 31.XII.1967.

Abonamentele se fac la toate oficiile poștale din țară, prin factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții, precum și la sediul Uniunii Artiștilor Plastici — Calea Victoriei nr. 155 — București 22, prin mandat poștal sau virament, cont nr. 071.020 — D.O.B.

Costul unui abonament anual (12 numere) :

— pentru instituții și întreprinderi lei 204

— individuale „ 180

Informații suplimentare la telefon 16.35.01.

MAGAZINUL „MUZICA"

București Calea Victoriei 41. Telefon 15.60.88

Vinde expediind contra ramburs și prin virament (nr. cont și articol bugetar) în toate regiunile țării pentru întreprinderi, instituții de stat, școli, case de cultură, cămine culturale și G.A.S., următoarele :

— **Note și tipărituri muzicale,** metode de ghitară, acordeon, vioară și pian.

— **Diapozitive color,** filmascop și diascop electric.

— **Mașini scris marca „Consul"** cu car mare și portative.

— **Accesorii și lămpi** pentru picupuri, magnetofoane, radio și televizor.

— **Instrumente muzicale,** viori, ghitare electrice, clavitoane, clavofoane, claviete, armonete, instrumente pentru fanfară, acordeoane, baterii jazz, radio, televizor.

— **Discuri** — muzică populară, ușoară și simfonică.

Magazinul „Muzica" expediază la cerere, gratuit cîte un catalog de discuri și catalogul general de note muzicale.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt Tiparul „ Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40 132